

Welkom in het glacis van Ertbrugge

Het licht glooiende – of zacht hellende – glacis van Ertbrugge vormt de overgang tussen de lager gelegen Schelde en de hoger liggende Kempen. Het is ook de grens tussen de dichtbebouwde stad en het meer open landschap eromheen. Binnen de stad laat het gebied zich opmerken door zijn vele recreatiemogelijkheden, van sportvelden tot volkstuinten. Buiten de stad is het gebied bijzonder omwille van de traditionele agrarische karakter. Tijdens uw wandeling stapt u dus van ontspanning naar inspanning.

Een Groenplan voor Antwerpen

De stad Antwerpen wil het groen op haar grondgebied meer bekend en beter toegankelijk maken, en ervoor zorgen dat het niet verder versnipperd. Het Groenplan bepaalt waar groen nodig is om Antwerpen uit te bouwen tot een gezonde 'stad van morgen'. Het plan is momenteel nog een visiedocument. Toch wil de stad u nu al laten kennismaken met de veertien landschappen uit dit plan. Ontdek alle informatie over het Groenplan op www.antwerpen.be/groenplan.

5 Ertbrugge en Zwarte Arend:

Dit gebied ontstond uit twee kasteeldomeinen. De kastelen zelf bleven bewaard, maar hun domeinen veranderden aanzienlijk doorheen de jaren. Het kasteel van Ertbrugge is het oudste: de 14de-eeuwse hoeve transformeerde zich in de 18de eeuw tot een classicistisch kasteel. Het kasteel Zwarte Arend dateert van 1784. De landgoederen errond zijn grotendeels verkaveld en gingen langzaam in het woonweefsel op.

Te zien: de uitgebreide voorjaarsflora in het domein van Ertbrugge, met onder andere bosanemoon. Dankzij de oude leembodem vindt u hier ook muskuskruid en aalbessen.

Ga door het bos van Ertbrugge in de richting van de Schotensesteenweg. Volg die noordwaarts naar de Eugene Fahyalaan.

6 Glacis

Een glacis is een bijzondere overgang tussen een lager en hoger gelegen gebied. In dit geval van de lage Scheldevallei naar de hoge, zanderige Kempen. Het lijkt hier vlak, maar vergis u niet. Hier begint een zachte helling die enkele meters stijgt in de richting van Schoten. Deze gronden rond Ertbrugge zijn in handen van de Vlaamse overheid. Bedoeling is om er veelzijdige habitats van te maken en de bosfragmenten in ere te herstellen. Daar groeien nog heel wat oude bosplanten zoals salomonszegel en dalkruid.

Wandel via de Eugene Fahyalaan en de Ter Heydelaan terug naar uw startpunt.

Wandeling Glacis van Ertbrugge

Ontdek alle informatie over het Groenplan op www.antwerpen.be/groenplan of langere trajecten via de app RouteYou.

1 Gallifort

Wat vandaag een grote hondenloopzone aan voetbalstadion Bosuil is, was vroeger de plek waar kasteel Gallifort stond. Het werd gebouwd in 1514, maar raakte daarna verwoest. In 1614 werd het gedeeltelijk heropgebouwd, maar vanaf de 18de eeuw trad het verval definitief in. De vroegere grandeur ruimde plaats voor straten, parkings en grasvelden.

Ga langs het pad aan de ingang van het stadion naar de Bremweide. Stap door de Bremweide in oostelijke richting.

2 Bremweide

Wist u dat deze groene oase tot 1970 een stortplaats en een autokerkhof was? Daarna werd het een landschapspark. Het ontwerp is van de Belgische landschapsarchitect Jacques Wirtz, die met open gazons, gesloten bosfragmenten en reliëfelementen de principes van de Engelse landschapsstijl volgde. Het doet de Bremweide groter lijken dan ze is. De naam van de weide verwijst nog naar de tijd voor het autokerkhof: toen lagen hier stuifzandduinen met brem en heide.

Te zien: biologisch waardevol grasland met soorten als grasklokje, gevleugeld hertshooi en pinksterbloemen.

Ga verder oostwaarts door de Bremweide en stap langs de hondenloopzone naar de Schotenssteenweg.

3 De link met Schoten

Aan de Bisschoppenhoflaan eindigt de Bremweide abrupt. Hier is even geen ruimte meer voor natuur. De enige groene zone is die aan de Bijkhoeve. Het Albertkanaal en de industrie errond onderbreken de verbinding met de groengebieden in Schoten.

Steek de Schotenssteenweg over en ga via het pad naast de bedrijven zuidwaarts tot aan de Erbruggestraat, waar je rechts afslaat. Stap via die Erbruggestraat naar de Erbruggelaan.

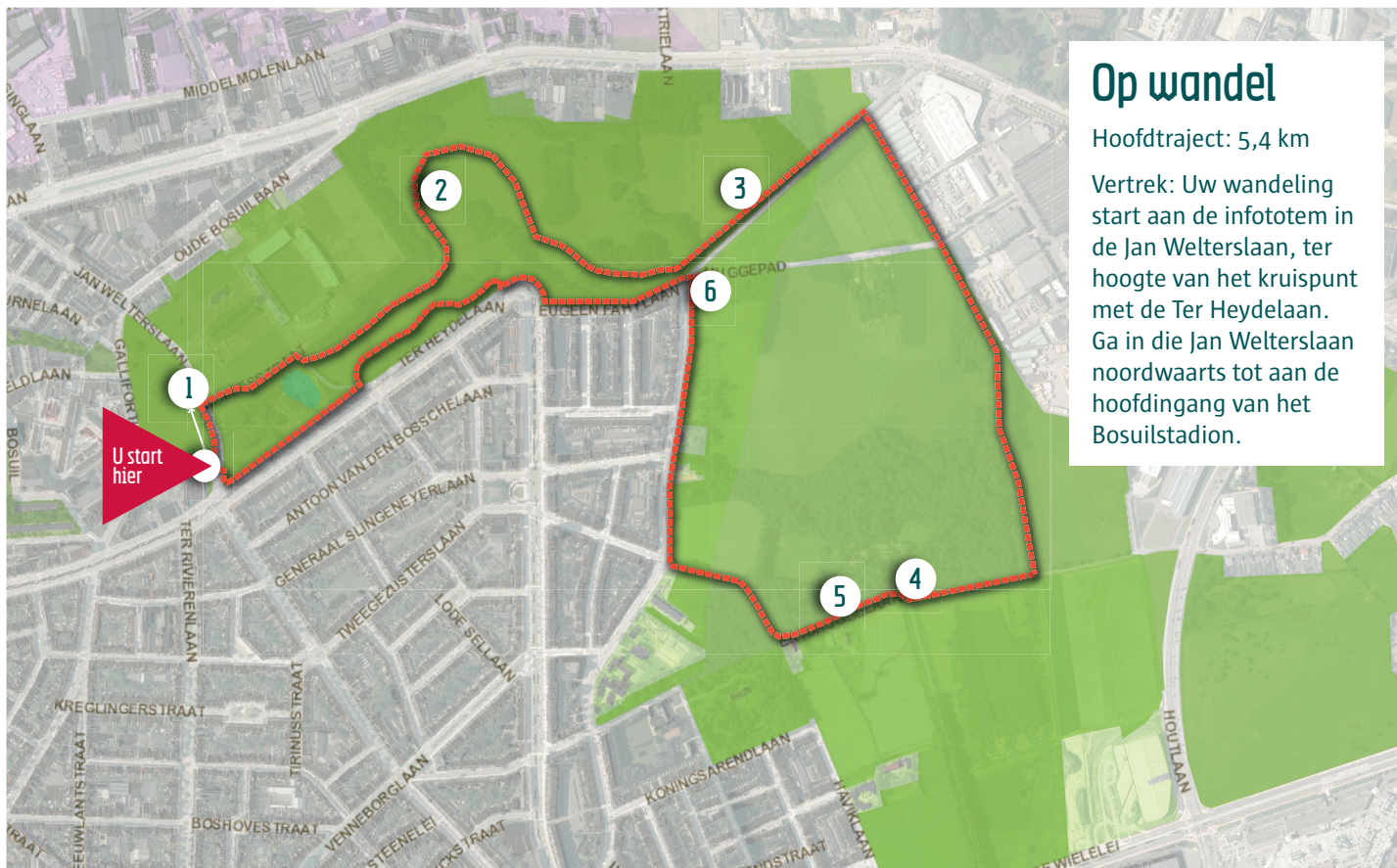
4 Bozedreef

De Bozedreef valt op aangezien er amper groene verbindingen van het noorden naar het zuiden lopen. De lindendreef verbindt het kasteel van Erbrugge met de Turnhoutsebaan en sluit nadien aan op een pad dat naar de Schijnvallei loopt.

Te zien: deze groene dreef vormt een belangrijke migratieroute voor vleermuizen en vogels.

Ga via de Erbruggelaan verder westwaarts.

Op wandel

Hoofdtraject: 5,4 km

Vertrek: Uw wandeling start aan de infototem in de Jan Welterslaan, ter hoogte van het kruispunt met de Ter Heydelaan. Ga in die Jan Welterslaan noordwaarts tot aan de hoofdingang van het Bosuilstadion.